

ДЕТСКА ГРАДИНА „РАЙНА КНЯГИНЯ“

☒ гр. Кърджали, ул. „Райко Жинзифов“ №104, ☎ 0361/65338, ✉ kniaginia06@abv.bg

Утвърждавам:

Директор:

Ш. Бекир

ПЛАН

ЗА ДЕЙНОСТИТЕ

ПО БДП

за учебната 2023/2024 г.

В предучилищна възраст се поставят основите на гражданските компетентности на детето като пълноправен участник в пътното движение, притежаващ конкретни знания, умения и отношение към спазването на обществените правила и норми за лична и колективна безопасност. Компетентностите, свързани с обучението по БДП, са част от интердисциплинарен комплекс:

1. Гражданско образование, област на компетентност: „Социална политика, справедливост и солидарност“ – обяснява своите постъпки, като ги свързва с правила и ценности.

2. Здравно образование, област на компетентност: „Безопасност и първа помощ“ – назовава нещата (предмети, дейности, поведения), които са опасни в обкръжаващата среда.

3. Интеркултурно образование: област на компетенция: “Културна осъзнатост“ – сравнява норми на поведение в културно – различен битов и празничен контекст.

Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина:

1. Формиране на начални представи за пътната среда.
2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
3. Формиране на култура на поведение на пътя.

Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Постигането на компетентностите за спазване на правила за безопасност и култура на поведение на пътя се разгръща в следните направления: правила за движение на пешеходец, правила за движение на велосипед, правила за движение в жилищна зона, правила за поведение на автобусна спирка, опасни и безопасни места за игра, понятие за пътнотранспортно произшествие, сензорна и моторна двигателна активност.

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Теми, очаквани резултати и нови понятия

I група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Моят дом	Има представа за сградите и пътя пред дома си. Ориентира се по сградите и пътя пред дома. Различава кое се движи и кое не се движи на пътя. Определя подвижни и неподвижни елементи. <i>*Дом, път, движи се, не се движи.</i>
Пътна среда	Обезопасителни и защитни средства	2.Пътувам с мама и татко	Знае мястото си в автомобила и назовава предпазни средства, които използват децата. Знае предназначението на предпазните средства при пътуване в автомобил. Разбира, че в превозното средство трябва да се спазват правила. Спазва норми на безопасно поведение, когато пътува в автомобил. <i>*Дете-пътник, детско столче, седалка, колан, правила</i>
Пътна среда	Пътни превозни средства	3.Моите играчки	Знае наименованията на някои превозни средства и се ориентира в техните части. Разпознава игрови средства и ги използва по предназначение. <i>*Камион, мотор, влак, кола</i>
	Пътна сигнализация	4.Разпознавам звук и цвят	Формира сензорни усещания и възприятия за звук и цвят. Вслушва се в различни звукове и ги определя по сила. Разпознава цветовете на светофара - червен, жълт и зелен цвят. <i>*Силен и слаб звук, звук на кола, цветовете - червено, жълто и зелено.</i>
	Участници в движението	5.С мама и татко на разходка	Придвижва се за ръка с възрастните, когато се разхожда по улицата. Определя разстоянието до възрастния - близо и далече. Разпознава участници в движението. Да се научат къде и как се движат по улицата. <i>*Шофьор, дете, родители, до него, близо, далече.</i>

II група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Нашата улица	Изброява основни елементи на улицата. Знае къде се движат пешеходците, къде превозните средства. Знае улица и нейните съставни елементи. Разбира къде се движат хората и къде превозните средства. <i>*Улица, тротоар, бордюр, платно, пешеходна пътека тип „Зебра“.</i>
Пътна среда	Пътна сигнализация	2.Светофар-другар	Знае значението на светофара като помощник в движението. Разпознава сигналите на светофара и спазва правилата за пресичане. <i>* Светофар, пресичане на улично платно със светофарна уредба.</i>
Правила и култура на поведение на пътя	Опасни и безопасни места за игра	3.Къде играят децата?	Знае къде не може да играе - на уличното платно, край паркирали коли в близост до бордюра. Познава правила за безопасна игра с ролери, тротинетка, триколка. Знае къде е опасно да играе на улицата и защо. <i>*Опасност, безопасност, придвижване между паркирали коли, ролер, тротинетка, триколка.</i>
	Правила за движение в жилищна зона	4.Пресичам безопасно	Знае правилата за пресичане на улицата без светофарна уредба. Предвижда опасностите при пресичане на улица. Спазва правила при пресичане на улица със и без светофарна уредба. <i>* Пресичане на улично платно без светофарна уредба, сблъсък.</i>
	Основни правила за движение на велосипед	5.Моят велосипед	Знае и изброява частите на детски велосипед и знае за какво служат. Знае как да потегля, да спира, да паркира и да регулира темпото на велосипеда с помощни колела. Знае защитните, обезопасителни средства за велосипед. Кара с умерено темпо и пази равновесие при потегляне, движение напред и спиране с велосипед. <i>*Велосипед с помощни колела, звънец, детска каска, спирачки, потегляне, спиране, движение напред, каране в права посока.</i>

III група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Кварталът, в който живеея	Може да определя пространственото разположение на елементите в квартала. Прави разлика между еднопосочно и двупосочно пътно платно. Ориентира се в елементите на по-широко пространство – сгради, видове пътни платна, пешеходна пътека при двупосочно движение. <i>*Еднопосочно и двупосочно пътно платно, ляво-дясно, пешеходна пътека. * Пътни знаци – М 8.2, пресичане на двупосочно пътно платно.</i>
Пътна среда	Пътни знаци	2.Познавам ли пътните знаци	Познава характерни особености на указателните знаци, като се ориентират в тяхната форма и цвят. Знае как се преминава под подлез. Осмисля ролята на пътните знаци за пешеходеца и съобразява поведението си спрямо тях. <i>*Предупредителни и указателни пътни знаци А18-., Пешеходна пътека“, А 19 – “Деца“.</i>
	Превозни средства	3.Могат ли хората без превозни средства	Има представа за превозни средства по суша, въздух и вода и ги сравнява. Може най-общо да определи причините за удар между тях. <i>*Превозни средства по суша, въздух и вода – каруца, автомобил, камион, автобус, влак, кораб, самолет. *Превозни средства със специален режим на работа – пожарна, полицейска кола. Удар.</i>
Правила и култура на поведение на пътя	Правила за движение на пешеходец	4. Какво трябва да знае малкия пешеходец.	Изброява правилата, които трябва да спазва пешеходеца. Да познава правилата за пресичане на двупосочно платно. Наблюдава и съобразява светлинни сигнали. <i>*Пресичане на двупосочно пътно платно с възрастни, светлинни сигнали.</i>
	Правила за движение с велосипед	5.Какво трябва да знае малкият велосипедист	Изброява правила, които трябва да спазва велосипедиста. Знае при какви случаи е водач, в какви пешеходец и защо трябва да носи светлоотразителна жилетка. Регулира поведението си при сигнал.
	Опасни и безопасни места за игра	6. На площадката по БДП	<i>* Пешеходец с велосипед, светлоотразителна жилетка, каране в права посока, каране с умерено темпо, паркиране.</i> Познава правилата за пресичане на двупосочно движение. Пресича двупосочно улично платно с помощ. <i>*Двупосочно движение.</i>

IV група

Област на компетентност	Тематично направление	Тема	Очаквани резултати и нови понятия
Пътна среда	Елементи, обхват и вид на пътя	1.Градът/селото, в което живея	Спазва правила на поведение и има културни навици при движение в родното място. Детето да познава и описва забележителности на родното място. Знае начини на придвижване по булевард, пресичане, преминаване под подлез или надлез. <i>*Булевард, кръстовище, пътен знак Е 21- “Подлез“</i>
Правила и култура на поведение	Правила за движение на пешеходец	2.На улицата	Познава основните обществени правила и норми за пресичане на кръстовище. Познава сигнали подавани от регулировчик – забранено, разрешено преминаването. Осъзнава опасността от неправилни действия при пресичане на кръстовище. Съобразява поведението си спрямо указанията на регулировчика. <i>*Пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, пресичане на кръстовище при наличие на регулировчик.</i>
	Правила на поведение на автобусна спирка	3.Пътувам с автобус	Демонстрира адекватно културно и социално присъствие на спирката и в автобуса. Притежава културни и социални навици за лична и колективна безопасност, когато пътува в автобус. <i>*Правила на поведение като чакащ автобус и като пътник в превозното средство.</i>
Правила и култура на поведение	Правила за движение в жилищна зона	4.Моят път до детската градина	Има практически план за безопасно придвижване. Изразява готовност за спазване на правила за придвижване. Познава безопасния маршрут до детската градина. <i>*Придвижване с възрастен, безопасен път.</i>
Пътна среда	Пътни превозни средства	5.Изправност н велосипеда	Разпознава основните части на велосипеда и техните функции. Знае значението на безопасност и изправност на велосипед. Разбира личната безопасност във връзка с изправността на велосипеда. <i>*Велосипед без помощни колела, дете - велосипедист, устройство за излъчване на бала или жълта светлина отпред и светлоотразител отзад.</i>
	Пътни знаци	6.Кои знаци познава велосипедистът	Знае как да регулира поведението, съобразно знаците. Познава пътни знаци за велосипедисти. <i>*Предупредителни знаци за опасност – А20, забранителни знаци – Б9.</i>
Правила и култура на поведение на пътя	Основни правила за движение на велосипед	7.На площадката за велосипедисти	Демонстрира готовност за спазване на правила и регулиране на поведението. Спазва предписанията на пътните знаци и правила при игра с велосипед. <i>*Велопътека, завой наляво, завой на дясно, змейка.</i>

Форми на работа

Основна форма на взаимодействие е педагогическата ситуация. Според етапа на обучение и възрастта се използват обучаващи, игрово – познавателни и практически ситуации. В детската градина предимство имат игрово-познавателните. Предвид възрастовите особености на децата при провеждане на ситуациите по БДП се осигурява подходяща психо-емоционална нагласа и познавателната активност се стимулира чрез гатанки, етюди, проблемни казуси, игра, експеримент, песен и др. При възприемане на пътните явления и сигнализация се включват различни анализатори: слухови, зрителни, моторно – двигателни. В хода на ситуацията се осъществява динамичен преход от една дейност в друга - обучение, игра, практически упражнения.

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП се осъществява рефлексия в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване).

Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

Квалификация на учителите

1. Проследяване на новоизлязла литература по въпросите за БДП.
3. Провеждане на открита практика от учителите на III и IV ПГ

Работа с родителите

1. Уеднаквяване изискванията на детската градина и семейството при възпитаване у децата съзнание за безопасно движение по улицата.
2. Включване на родителите, чрез работа по проекти и организирани дейности по БДП.